

Eläinlääkintähuollon palveluvalikoiman määrittely

Ohje järjestäjille (luonnos 2.4.2025)

© Suomen Kuntaliitto ry
Helsinki 2025

Kuntaliitto
Toinen linja 14
PL 200, 00101 Helsinki
Puhelin 09 7711
www.kuntaliitto.fi

Sisältö

1	Johdanto	4
2	Palvelutarpeen arviointi.....	6
2.1	Arvio järjestäjän alueen eläimistä	6
2.1.1	Eläinmäärien arvio on tehty eläinlääkintähuoltosuunnitelman yhteydessä.....	6
2.2	Alueellisen markkinatilanteen selvittäminen	6
2.3	Oman tuotannon ylläpitämisen tarpeet / ostopalvelun määrän arviointi	7
3	Järjestämisvastuu ja palveluvalikoima.....	8
3.1	Järjestämisvastuun määrittäminen	8
3.2	Täydentävät palvelut	9
3.2.1	Alueen yksityinen palveluntarjonta (täydentävät palvelut).....	9
4	Palvelukokonaisuuden järjestämistapa	11
4.1	Kunnan päätöksenteon periaatteet.....	11
4.2	Oma tuotanto	11
4.3	Ostopalvelu	11
4.4	Osittain omana palveluna ja osittain ostopalveluna.....	12
4.5	Ostopalvelu	12
4.6	Palveluiden hankkiminen lakisääteisesti Helsingin yliopistolta	12
5	Liite 1. Esimerkinomainen kysymyslistaus alueellisen markkinatilanteen selvittämiseen	13
6	Liite 2. Kaavioita palveluvalikoiman arviointiin (järjestämisvastuu ja palveluvalikoima).....	18
7	Liite 3. Lainsäädännön kohtia eläinlääkintähuoltolain muutoksesta koskien palveluvalikoiman määrittämistä	20

1 Johdanto

Tällä ohjeella pyritään tukemaan eläinlääkintähuollon järjestäjiä julkisen eläinlääkintähuollon palveluvalikoiman määrittelyssä. Määrittelyä edellytetään kunnilta uuden eläinlääkintähuoltolain (285/2023) perusteella, jotta lain vaatimat yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut turvataan alueellisesti.

Laissa kuntaan, kuntayhtymään tai yhteistoiminta-alueeseen viitataan termillä järjestäjä. Järjestäjä huolehtii toimialueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä.

Ohjeistus rakentuu kolmesta osasta:

- palvelutarpeen arvioinnista
- lakisääteisen järjestämismallin ja palvelukokonaisuuden määrittelystä
- eläinlääkintähuollon järjestämistavat päätöksestä

Mallia voi käyttää apuna alueellisessa eläinlääkintähuollon palveluvalikoiman määrittelyssä. Selvitys voidaan kuitenkin tehdä myös muulla palvelun järjestäjän valitsemalla mallilla. Lain 9 § mukaisesti kunkin järjestäjän järjestämismallin laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella ottaen huomioon kyseisessä pykälässä määritetyt kriteerit.

Kaikkien järjestäjien tulee järjestää 8 §:n palvelut elintarvike- ja turkistuotantoeläimille sekä kiireellinen eläinlääkäriapu (minimijärjestämismallin). Muiden 8 §:n palveluiden osalta järjestäjän tulee itse määrittää niiden kuulumisen järjestämismallin laajuuteen laissa määritettyjen periaatteiden mukaan (täysijärjestämismallin). Järjestäjä voi järjestää palvelut oman tuotantonsa tai sopia palveluiden järjestämisestä yksityisen palveluntuottajan kanssa (12§).

Järjestäjä voi päättää myös tarjota järjestämismallin ylläpitäviä täydentäviä eläinlääkäripalveluita (17§), joiden tulee sisältönsä ja mitoituksensa osalta olla oikeasuhtaisia ja markkinaperusteisesti hinnoiteltuja, eivätkä ne saa olla erikoiseläinlääkäripalveluita.

Tarkempaa tietoa löydät eläinlääkintähuoltolaista ja hallituksen esityksistä:

[Eläinlääkintähuoltolaki](#)

[Hallituksen esitys eläinlääkintähuoltolain muuttamiseksi](#)

[Hallituksen esitys eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi](#)

Ohjeen ovat kirjoittaneet Leena Tuuri (Oulu), Mikko Turku (SELL), Merja Bojang (Tampere), Maria Tirkkonen (Mikkeli), Päivi Lahti (Helsinki), Jonna Kuronen (Siunsoke), Kaisa Mäntynen (Kuntaliitto) sekä Tiina-Mari Aro (Ruokavirasto).

Kuntaliitto kiittää lämpimästi kaikkia ohjeen valmisteluun osallistuneita. Ohjeluonnosta päivitetään kysymysten ja kommenttien perusteella.

2 Palvelutarpeen arviointi

2.1 Arvio järjestäjän alueen eläimistä

2.1.1 Eläinmäärien arvio on tehty eläinlääkintähuoltosuunnitelman yhteydessä.

- Suunnitelma (liitteenä) tai linkki suunnitelmaan

Lähteenä käytettyjä rekistereitä voivat olla mm.

- eläinten pitäjä- ja pitopaikkarekisteri, muu rekisteri tuotantoeläimistä (eläinlajikohtaiset rekisterit)
- lemmikkien lukumäärä suhteessa asukasmäärään (1/8 lemmikkiä asukasta kohti)
- hevosten pitopaikkarekisteri Hippoksen rekisterit, rotukohtaiset rekisterit
- muut rekisterit eläinten lukumääristä
- huomioitavat mahdolliset kausivaihtelut esim. loma-asumien ja matkailu

2.2 Alueellisen markkinatilanteen selvittäminen

- Perusteet tarkastelualueen valintaan tulee määritellä riittävällä tarkkuudella avoimesti.
- Tarkastelu voidaan tehdä yhtenä kokonaisuutena huomioiden toimialueella olevat yksityiset palveluntarjoajat tai toimialueella ja sen lähialueella olevat yksityiset palveluntarjoajat.
- On mahdollista tehdä tarkastelu useammassa osassa toimialueella huomioiden kullakin tarkastelualueella olevat yksityiset palveluntarjoajat.
 - Yksityiset palveluntarjoajat ja niiden palveluvalikoiman, palveluiden laajuuden, saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden kartoittaminen
 - Tietoa palvelujen tarjoajista voidaan kerätä monin tavoin. Aluehallintovirastojen keräämää tietoa voi pyytää tietopyynnöllä tai rekisteritietoihin pääsee myös [Elte-eläinlääkäripalvelujärjestelmästä](#) (kirjautuminen pääsynhallinnan tunnuksilla). Tietoja on myös saatavilla palveluntarjoajan verkkosivuilta.
 - Palveluiden sisällöstä on näiden kautta mahdollista saada jonkin verran tietoa. Ajantasaisen tiedon keruuseen voi olla tarve tehdä kartoituskysely.
- Tämän ohjeen liitteenä (liite 1) on esimerkinomainen kysymyslistaus yksityisen sektorin palvelutarjonnan sisällöstä ja saatavuudesta. Se on tarkoitettu sovellettavaksi soveltuvin osin.
 - Tietoja palveluiden sisällöstä voi saada myös yhteisistä keskustelutalouksista tai palveluntarjoajakohtaisesti käydyissä neuvotteluissa

- Yksityisen palvelutarjonnan selvittämisen laajuus valitaan järjestäjän toimintaympäristön mukaan ja voi olla tätä laajempi tai suppeampi
 - **Syrjäiset alueet:** Selvityksen perusteella voi myös löytyä syrjäisiä markkinapuutosalueita, joilla ei ole edellytyksiä liiketaloudellisesti kannattavaan erikoistasoisten palvelujen tuotantoon eikä näille alueille sen vuoksi todennäköisesti synny yksityistä palveluntarjontaa. Tällöin järjestäjä voi tarjota myös erikoistasoisia palveluita oman toimialueensa eläinten omistajille.

2.3 Oman tuotannon ylläpitämisen tarpeet / ostopalvelun määrän arviointi

- Toteutuneet potilaskäynnit toimialueella/toimialueen eri osissa/vastaanotoilla ovat
 - käynnit pitopaikoissa virka-aikana
 - käynnit pitopaikoissa virka-aikojen ulkopuolella
 - käynnit vastaanotolla virka-aikana
 - käynnit vastaanotolla virka-aikojen ulkopuolella
 - terveydenhuoltokäynnit
- Mahdollisesti lisäksi:
 - kiireelliset ja kiireettömät käynnit
 - järjestämistä vastuuseen sisältyvät ja järjestämistä vastuuta täydentävät palvelut
- Eläinlääkintähuoltolain 10§ mukaisesti järjestämistä vastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten. Lisäksi kiireellinen eläinlääkäriapu on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua järjestämistä vastuussa olevan järjestäjän alueelle.
- Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat suoritemäärien lisäksi esimerkiksi matkoihin käytettävä aika sekä päivystyksen järjestelyt.
- Tarvetta voidaan arvioida myös eläinlääkintähuoltosuunnitelman toteutumisen perusteella, ja perustuen omaan arvioon palvelun järjestämisestä kysyntää vastaavasti, tai muun arvion perusteella
- Palvelutarpeen arvioinnissa voidaan hyödyntää myös asiakastyytyväisyyskyselyjä, jolloin tulee huomioida milloin toteutettua mitä osa-alueita koskien (esim. tuotantoeläinpalveluita). Kyselyn vastausten mukaan palveluiden riittävyyttä voidaan arvioida esim. tyytyväisyys korkea, palveluja on riittävästi tai muuten.

3 Järjestämismvastuu ja palveluvalikoima

Valitse vaihtoehto kohdasta 3.1 ja tarvittaessa myös kohdasta 3.2 ja täydennä perusteluita vastaamaan alueen tilannetta ja tarvetta.

3.1 Järjestämismvastuun määrittäminen

- Toimialueella /toimialueen osassa järjestämismvastuuseen kuuluvat vain 8 § mukaiset palvelut elintarvike- ja turkistuotantoa varten pidettäville eläimille sekä kiireellinen eläinlääkäriapu kaikille eläimille.
 - Perusteluesimerkinä: Alueella on riittävästi yksityisiä palveluita tuottamaan kiireettömät palvelut muille kuin elintarvike ja turkistuotantoa varten pidettäville eläimille kohtuuhintaisesti eikä järjestäjän tehtävien asianmukainen hoito vaarannu.
 - Huomioitavaa, että kiireellinen eläinlääkäriapu on lain 10§ mukaisesti tarjottava kaikille järjestäjän toimialueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkärinapua järjestämismvastuussa olevan järjestäjän alueelle.
- Toimialueella/toimialueen osassa järjestämismvastuuseen kuuluvat kaikki 8§ mukaiset palvelut, koska alueelle ei ole yksityistä palveluntarjontaa.
- Toimialueella tai toimialueen osassa järjestämismvastuuseen kuuluvat osittain tai kaikki 8 § mukaiset palvelut, vaikka alueella on yksityistä palveluntarjontaa.
- Perusteluissa tulee arvioida kyseisten palvelujen riittävää ja kohtuuhintaista alueellista saatavuutta sekä lakisääteisten minimipalveluiden ja muiden järjestäjälle tässä laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamista
 - Perusteluesimerkkejä yksityinen palvelutarjonnan arvioinnista:
 - Kuvaile ja arvioi kohdan 2. perusteella **yksityisen palveluntarjonnan**
 - aukioloaikojen kattavuus
 - 8§ mukaisen palveluiden saatavuus ja riittävyys virka- ja päivystysaikoina
 - 8§ mukaisten palveluiden saatavuus ja riittävyys eläinlajikohtaisesti
 - Perusteluesimerkkejä oman tuotannon ylläpitämisen tarpeesta:
 - Alueella ei ole riittävästi yksityisiä palveluita
 - Yksityisiä palveluita ei ole riittävästi sekä virka-aikoina että virka-aikojen ulkopuolella yksityisten palveluntarjoajien aukioloaikojen takia. Tarkenna, miten.
 - Yksityisiä palveluita ei ole riittävästi kaikille järjestämism-alueen kotieläinlajeille

- Yksityinen palvelu ei ole kohtuuhintaista verrattuna yksityisten palveluiden yleiseen hintatasoon
- 8§ mukaisten palvelujen tuottaminen elintarvike- ja turkistuotantoeläimille, kiireellisen eläinlääkäriavun tuottaminen kaikille eläimille ympärivuorokautisesti sekä eläinlääkintähuollon viranomaistehtävien hoitaminen edellyttää riittävää palvelukokonaisuutta
- Kaikkien 8§ mukaisten palveluiden tuottamista tarvitaan varmistamaan kiireellisen eläinlääkäriavun tuottaminen kaikille eläimille ympärivuorokautisesti, työn pitovoima sekä hoidon asianmukaisuus.
- Palvelujen (esim. rokotukset) tuottamisella varaudutaan eläintautitilanteen tai sen uhkan hallitsemiseen.

3.2 Täydentävät palvelut

- Toimialueella tuotetaan järjestämisvastuun lisäksi täydentäviä palveluita julkisina palveluina.
 - Täydentävinä palveluina tarjottavien eläinlääkäripalveluiden kohdalla on tarpeen listata ne erikseen.
 - Julkisen järjestäjän tuotettavien täydentävien palveluiden määrä on yksityistä palveluntarjontaa täydentävä, eivätkä ne ole pitkälle vietyjä erikoispalveluita. Näitä täydentäviä palveluita tuottamalla voidaan virka-aikojen ulkopuolella välttyä kuljettamasta potilasta pitkien matkojen päähän, jolloin hoidon saaminen viivästyy.
 - Huomioitavaa on, että täydentäviin palveluihin siirtyvät myös muut kuin järjestämisvastuuseen määritetyt 8 §:n mukaiset palvelut:
 - Mikäli järjestämisvastuuseen alueella kuuluvat vain pakolliset 8 § mukaiset palvelut elintarvike- ja turkistuotantoa varten pidettäville eläimille sekä kiireellinen eläinlääkäriapu kaikille eläimille, ja
 - mikäli alueella on riittävästi yksityisiä palveluita tuottamaan kiireettömät palvelut muille kuin elintarvike ja turkistuotantoa varten pidettäville eläimille kohtuuhintaisesti
 - eikä järjestäjän tehtävien asianmukainen hoito vaarannu.
- Huomioitavaa on lisäksi, että toimialueen ulkopuolisten asiakkaiden kohdalla kaikki palvelut, jotka ylittävät pakolliset 8 § mukaiset palvelut elintarvike- ja turkistuotantoa varten pidettäville eläimille sekä kiireellisen eläinlääkäriavun kaikille eläimille, ovat täydentäviä palveluita

3.2.1 Alueen yksityinen palveluntarjonta (täydentävät palvelut)

- Kuvaile ja arvioi kohdan 2.2 perusteella täydentävien palveluiden osalta yksityistä palveluntarjontaa, perusteluesimerkkejä arvioinnista:
 - Aukioloaikojen kattavuus
 - Täydentävien palveluiden saatavuus ja riittävyys virka- ja päivystysaikoina eläinlajikohtaisesti
 - Alueella ei ole riittävästi yksityisiä täydentäviä palveluita
 - Palvelua ei ole riittävästi saatavilla kaikkina aikoina (kuvaile milloin)

- Täydentävien palveluiden tuottamista tarvitaan varmistamaan pakollisten palveluiden järjestyminen ja hoidon asianmukaisuus.
 - Palvelulla voidaan välttää eläimen kuljettaminen pitkien matkojen päähän saamaan kiireellistä hoitoa
- Toimialue on osittain tai kokonaan syrjäistä markkinapuutosaluetta. Palveluvalikoimaan kuuluu myös erikoiseläinlääkäripalvelut oman toimialueen asukkaille.
 - Perusteluja:
 - Kyse on sellaisista syrjäisistä alueista, joilla ei ole erikoistasoisten eläinlääkäripalvelujen yksityistä tarjontaa ja joille tällaisen tarjonnan syntyminen ei kunnan liiketoiminnasta riippumatta ole todennäköistä.

Kaavioita palveluvalikoiman arvioinnista liitteessä 2.

4 Palvelukokonaisuuden järjestämistapa

4.1 Kunnan päätöksenteon periaatteet

Kuntalain 14.1 §:n lähtökohdan mukaan valtuusto käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto voi siirtää toimivaltaansa alaisilleen toimielimille, viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. Kunnallishallinnossa lähtökohdana on, että toimivaltaa julkisen vallan käyttämiseen siirretään hallintosäännöllä. Valtuusto ei siis voi siirtää toimivaltaansa yksittäisellä päätöksellä.

Hallintosäännössä voidaan antaa toimielimelle, luottamushenkilölle tai viranhaltijalle oikeus siirtää toimivaltaansa edelleen (subdelegointi). Mikäli tehtävä on säädetty kunnan tietyn viranomaisen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvaksi, delegointi tai subdelegointi eivät kuntalain mukaan ole mahdollisia.

Ympäristöterveydenhuollon erityislait käytännössä säätävät tehtävän kunnan ympäristöterveydenhuollosta vastaavan toimielimelle. Toimielin voi omalla päätöksellään siirtää lakisäätteistä toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle, mikäli kunnanvaltuusto on antanut siihen hallintosäännössä luvan.

Kunnanvaltuusto ei voi suoraan delegoida ympäristöterveydenhuollon tehtäviä viranhaltijalle.

4.2 Oma tuotanto

- Perustelut, miksi näin tai miksi ei näin:
 - Esim. toimintavarmuus

4.3 Ostopalvelu

- Perustelut, miksi näin tai miksi ei näin:
 - Kyllä / ei yksityistä tarjontaa
 - Ei toimivia markkinoita

- Aiemman kokemuksen perusteella voi olla syytä pohtia vaikutuksia palvelun hintoihin.
- Palvelujen tuottaminen on kilpailutettu lainsäädännön mukaisesti

4.4 Osittain omana palveluna ja osittain ostopalveluna

4.5 Ostopalvelu

- Perustelut, miksi näin tai miksi ei näin:
 - Yksityistä palvelua saatavilla rajoitetusti (tietyille eläinlajeille, toimenpidekokonaisuuksiin, aikoihin)
 - Ostopalvelun osuus on kilpailutettu lainsäädännön mukaisesti

4.6 Palveluiden hankkiminen lakisääteisesti Helsingin yliopistolta

- Missä laajuudessa palveluja hankitaan Helsingin yliopiston järjestäminä?
- Taustatiedoiksi on perustelua selvittää, minkä verran palveluiden järjestäminen maksaisi omana palveluna.

5 Liite 1. Esimerkinomainen kysymyslistaus alueellisen markkinatilanteen selvittämiseen

Tämä kysymyslistaus on osa ohjeistusta alueellisen markkinatilanteen selvittämiseen, jota edellytetään kunnilta uuden eläinlääkintähuoltolain (285/2023) perusteella. Selvityksen pohjalta julkinen eläinlääkintähuolto järjestävä taho tekee valinnan palvelujensa laajuudesta ja järjestämistavasta, joilla lain vaatimat yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut turvataan alueellaan.

Kysymyslistaus on tarkoitettu kuvaamaan mahdollisia seikkoja, jotka selvityksessä on koettu perustelluksi huomioida. Markkinatilanteen selvitys voidaan tehdä myös muulla järjestäjän valitsemalla mallilla.

1. Taustatiedot

1. Yrityksen nimi
2. Y-tunnus
3. Vastaajan nimi, työ sähköposti ja -puhelinnumero
4. Nettisivujen osoite (jos on)
5. Mihin kategoriaan sijoittaisitte toimintanne?
 - a. Perustasoiset eläinlääkintäpalvelut
 - b. Erikoistasoiset eläinlääkintäpalvelut perustason lisäksi
 - c. Eläinsairaala, sisältäen perus- ja erikoistason eläinlääkäripalveluita
 - d. Muu

2. Toiminta ja palvelualue

6. Yrityksen henkilöstömäärä (arvio henkilötyövuosina):
 - Eläinlääkäreitä: ____
 - Muuta henkilökuntaa: ____
7. Tarjoamanne palvelu:

- Vastaanottopalvelu
 - Eläintenpitopaikoissa kiertävä palvelu
8. Vastaanotolla käy asiakkaita pääosin seuraavista kunnista:
9. Kierrämme eläintenpitopaikoissa pääosin seuraavissa kunnissa:
10. Mille eläinlajeille tuotate palveluita?
- Kissa
 - Koira
 - Kani
 - Muut eksoottiset pieneläimet (mitä?)
 - Hevonen
 - Nauta
 - Lammas
 - Muut suurelaimet (esim. alpakka, poro, vuohi)
 - Muu (mitä?)

3. Aukioloajat ja päivystysvalmius

11. A) Mitkä ovat aukioloaikanne? TAI
B) Palvelua on saatavilla:
- Arkisin: Päivällä / Illalla / Yöllä
 - Lauantaisin: Päivällä / Illalla / Yöllä
 - Sunnuntaisin: Päivällä / Illalla / Yöllä
 - Juhlapyhinä (joulu, pääsiäinen, juhannus, arkipyhät): Päivällä / Illalla / Yöllä
12. Oletteko edellisen 12 kk aikana tehneet muutoksia aukioloaikoihinne? Jos olette, niin millaisia?
13. Otatteko vastaan kiireellistä hoitoa vaativia potilaita?
- Kyllä, meillä on varattuna kiireellisille potilaille aikoja
 - Kyllä, mikäli sattuu olemaan vapaita aikoja
 - Emme ota kiireellisiä potilaita
14. Mitä toimenpiteitä, voitte kiireellisille potilaille tavanomaisesti tarjota samana päivänä (aukioloaikojen puitteissa):
- Perussairaudet (esim. tulehdukset): Kyllä / Ei
 - Leikkaushoitoa vaativat (esim. sektio, torsio, pyometra): Kyllä / Ei

4. Tarjottavat palvelut ja resurssit

15. Valitse, mitä eläinlääkintähuoltolain 8 § mukaisia perustasoisia palveluita tuotate.
- yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
 - kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
 - eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kuomoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ("eläinterveyssäännöstö") 25 artiklassa, sekä

elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;

- rokotus;
- loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
- sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettäville naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
- kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;
- perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
- synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;
- eläimen lopetus

16. Listaus tällä hetkellä järjestäjän tavanomaisesti rajatusti tarjoamista palveluista 8 § mukaisen perustason lisäksi. Mitä seuraavista palveluista tarjoatte?

- Koiran sektio
- Pieneläinten vierasesineleikkaus
- Mahalaukun kiertymä
- Pyometraleikkaus
- Virtsakivileikkaus
- Pieneläinten laparatomia
- Perustasoinen ultraäänitutkimus pieneläimille
- Röntgentutkimus pieneläimille

17. Tarjoatteko kysymykseen 16 valitseminen palveluita:

- Vain virka-aikoina
- Myös virka-aikojen ulkopuolella aukioloaikojemme puitteissa
- Emme tarjoa kyseisiä palveluita

- Muu (mitä?)
18. Oletteko edellisen 12 kk aikana muuttaneet palveluvalikoimaanne koskien kysymyksiä 15 ja 16 toimenpiteitä? Jos olette, niin miten?
 19. Miten olette varautuneet leikkauspotilaidenne jatkohoitoon?
 - Hoidamme itse samassa toimipisteessä: Kyllä / Ei
 - Hoidamme itse yrityksen toisessa toimipisteessä: Kyllä / Ei
 - Ohjaamme julkiseen päivystykseen: Kyllä / Ei
 - Muu (mitä?): Kyllä / Ei
 20. Mitä laitteistoa käytössänne on?
 - Ultraääni
 - Röntgen
 - Muu kuvantaminen (mikä?)
 21. Laboratoriovalmius:
 - Kliininen kemia
 - Hematologia
 - Bakteriologia
 - Virtsanäytteet
 - Ulostenäytteet
 - Muu (mitä?)

5. Palveluiden kattavuus ja yhteistyö kunnallisten palveluiden kanssa

22. Kuinka suuren osuuden arvioitte tuottavanne alueen 8 § mukaisten peruspalveluiden palveluntarpeesta? (asteikko 1 = pienen osan, 10 = merkittävän osan)
23. Kuinka suuren osuuden arvioitte tuottavanne lemmikkieläinten päivystysluonteisista leikkauksista? (asteikko 1 = emme tuota kyseisiä palveluita lainkaan, 10 = merkittävän osan)
24. Koetteko kunnan eläinlääkäripalvelujen tukevan toimintanne siten, että voitte yksityisenä palveluntarjoajana keskittyä paremmin kustannustehokkaampaan toimintaan tai tarjoamiinne erikoispalveluihin?
25. Ovatko 8 § mukaiset perustoimenpiteet oman arvionne mukaan teillä kohtuuhintaisia? (Kyllä / Ei / En osaa sanoa / Muu)

6. Osallistuminen julkisiin palveluihin

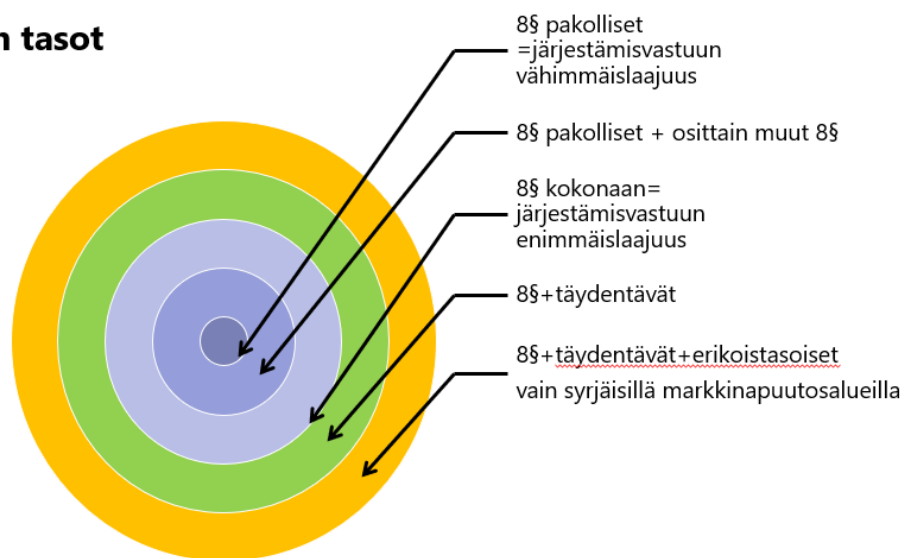
27. Olemme kiinnostuneita osallistumaan julkiseen palveluun kuuluvaan eläinlääkäripäivystykseen, mikäli korvauksen tasosta päästään sopimukseen? (Kyllä / Ei)
28. Olemme kiinnostuneita osallistumaan julkiseen palveluun kuuluvien päiväaikaisten peruseläinlääkäripalvelujen tuottamiseen (mukaan lukien kiireellinen eläinlääkäriapu), mikäli korvauksen tasosta päästään sopimukseen? (Kyllä / Ei)

7. Tulevaisuuden suunnitelmat ja vapaa sana

29. Onko tiedossa tai suunnitteilla muutoksia, joilla voi olla vaikutusta kunnallisten eläinlääkäripalvelujen tarpeeseen (esim. aukioloajat, palveluvalikoima tai palvelujen määrä)?
30. Muita ajatuksia teemaan liittyen?

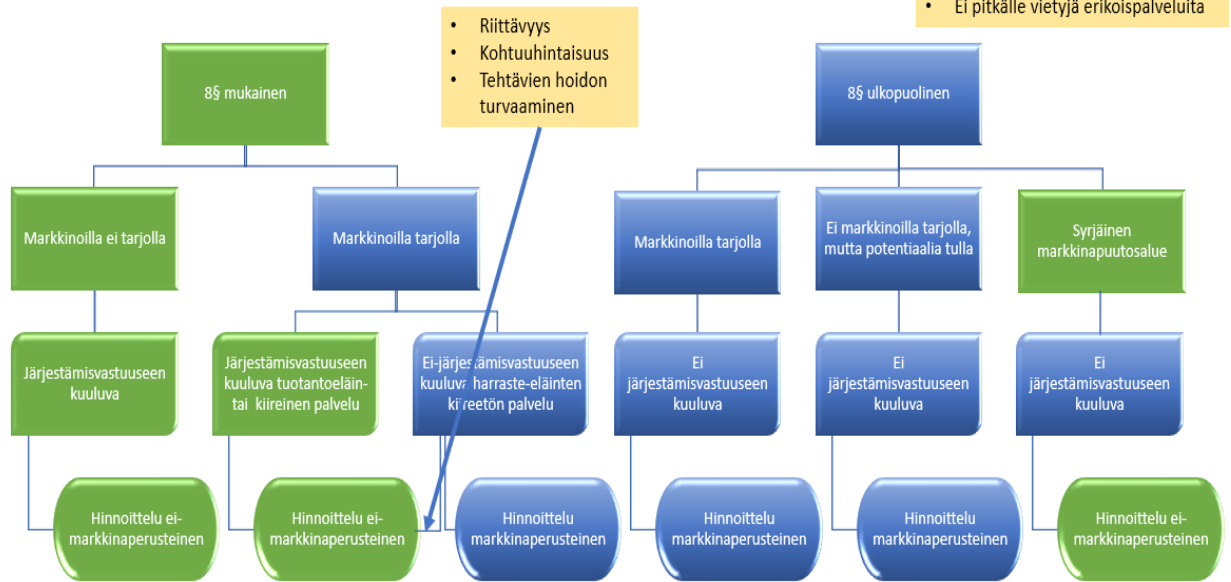
6 Liite 2. Kaavioita palveluvalikoiman arviointiin (järjestämisvastuu ja palveluvalikoima)

Palveluvalikoiman tasot

Järjestämisvastuun ja hinnoittelun määrittäminen toimenpiteille

- Tehtävien hoidon turvaaminen
- Työn mielekkäys
- Potilaan kuljettamiselta välttyminen
- Oikeasuhtaisuus
- Ei kilpailevana vaan täydentävänä
- Ei pitkälle vietyjä erikoispalveluita

7 Liite 3. Lainsäädännön kohtia eläinlääkintähuoltolain muutoksesta koskien palveluvalikoiman määrittämistä

[Eläinlääkintähuoltolaki](#)

[Hallituksen esitys eläinlääkintähuoltolain muuttamiseksi](#)

Eläinlääkintähuoltolaki 8 § Yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka turvataan tarvittavilta osin julkisen järjestämistä vastuun kautta, ovat:

- 1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- 3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ("eläinterveys-säännöstö") 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;

- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettävälle naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
- 9) kastratio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- 11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;
- 12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
- 13) synnytyssapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohtien ja kissojen keisarileikkaus;
- 14) eläimen lopetus.

Eläinlääkintähuoltolaki 9 § Eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu

Kunkin järjestäjän järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella ottaen huomioon, mitä tässä pykälässä säädetään.

Järjestäjän tulee järjestää 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsojelullisin perustein (*kiireellinen eläinlääkärinapu*).

Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja

kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä 2 momentissa mainittujen ja muiden järjestäjälle tässä laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Hallituksen esitys, pykäläkohtaiset perustelut, 9 § Eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu

Pykälässä säädettäisiin eläinlääkäripalveluja koskevan kunnallisen järjestämisvastuun määräytymisperusteista.

Pykälän 1 momentin mukaan kunkin **järjestäjän järjestämisvastuun laajuus määräytyisi alueellisten tarpeiden perusteella.** Järjestämisvastuun määrittelyssä tulisi kuitenkin ottaa huomioon pykälässä säädetyt järjestämisvastuun sisältöä koskevat vähimmäisvaatimukset ja muut vastuun määrittelyä tarkentavat kriteerit.

Lain 3 §:n 4 momentin mukaan järjestäjällä tarkoitetaan laissa kuntaa sekä myös kuntayhtymää ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita siltä osin kuin ne hoitavat tehtäviä kuntalain mukaisessa yhteistoiminnassa.

Järjestämisvastuuseen kuuluisivat ainakin pykälän 2 momentissa mainitut palvelut. Näitä olisivat 8 §:n mukaisen luettelon mukaiset peruspalvelut elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimille sekä kiireellinen eläinlääkäriapu kaikille eläimille.

Kuten edellä on todettu, kiireellinen eläinlääkäriapu tarkoittaa sellaista eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämää välitöntä arviointia ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopestusta eläinsuojelullisin perustein.

Eläinlääkintähuoltolokia koskevassa hallituksen esityksessä (mm. sivut 19–21) todetaan, että selvitysten ja kyselyjen mukaan erityisesti ympärivuorokautiseen eläinlääkäripäivystykseen sekä hyötyeläinten palveluihin kohdistuu merkittäviä saatavuusongelmia ja että näiden palvelujen toteuttaminen yksityisen sektorin toimintana ei luultavasti onnistuisi suurimmassa osassa maata. Tämän vuoksi katsotaan, että kunnat eivät voi jättää näitä palveluja järjestämättä.

Kiireelliseen eläinlääkäriapuun voi sisältyä paitsi 8 §:n luettelossa tarkoitettua hoitoa myös sen edellyttämiä hoidon tarpeen arviointiin liittyviä toimenpiteitä.

Vaikka ei olisi esitetöjen perusteella ja ilman eläinlääkäriin kliinistä tutkimusta ilmeistä, että eläin tarvitsee kiireellistä hoitoa, mutta olisi selviä viitteitä siitä,

että tällainen hoito voi olla tarpeen, eläimen ottaminen tutkittavaksi kuuluisi kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja siten kuntien järjestämisvastuuseen.

Pykälän 3 momentin mukaan muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluisivat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen olisi tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä 2 momentin mukaisten ja muiden järjestäjälle eläinlääkintähuoltolaissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.

Tämä muotoilu mahdollistaa EU-oikeudessa tarkoitettujen yleisen edun mukaisten tarpeiden aluekohtaisen arvioinnin. Lähtökohtana on alueellinen markkinatilanne ja arvio siitä, missä määrin yksityinen tarjonta on riittävä vastamaan alueen asukkaiden tarpeisiin saada lain tavoitesäännöksessä mainitut yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut.

Kuten edellä on todettu, tarvearvioon liittyy palvelukohtaisen arvioinnin lisäksi myös sen arviointi, millaista palvelukokonaisuutta oman tuotannon ylläpitäminen ja säädettyjen eläinlääkintähuollon tehtävien hoituminen kullakin alueella käytännössä vähintään edellyttää.

Seura- ja harrastuseläinten perustasoisten, muuksi kuin kiireelliseksi eläinlääkäriinavuksi lukeutuvan palvelun sisällyttämiselle järjestämisvastuuseen voi siis olla alueesta riippuen erilaisia perusteita. Syynä voi olla se, että yksityisiä palveluja ei ole lainkaan tarjolla tai että niiden saatavuus tai kattavuus on riittämätön. Puutteet voivat liittyä esimerkiksi aukioloaikoihin, palveluissa oleviin toimenpite- tai eläinlajikohtaisiin rajauksiin tai palvelujen korkeaan hintaan.

Järjestäjän oman tuotannon turvaamiseen liittyvät perustelut voivat liittyä etenkin siihen, että palveluja ei välttämättä saada järjestettyä muutoin kuin tietynlaisena minimikokonaisuutena, johon sisältyy myös seura- ja harrastuseläimille tuotettavia tuettuja palveluja. Käytännössä kiireellinen eläinlääkäriapu määrittää kunnallisen eläinlääkäripalvelun tarpeen alueella.

Asiaa on käsitelty edellä muun muassa jaksossa 4.2.2. Ehdotetun muutoksen, samoin kuin uuden lain, keskeinen tavoite on turvata kunnallisen eläinlääkintähuollon toimintamahdollisuudet ilman niitä ongelmia, joita vanha laki sisältää.

Kuntien velvoittaminen jakamaan peruspalvelut yhtiöittämisvelvollisuuden takia erillisiin, epätarkoituksenmukaisiin osiin sekä muun muassa eläintautivalmiuden kannalta tärkeän virkaeläinlääkäriresurssin tästä johtuva huomattava supistuminen merkitsisivät olennaista haittaa toimintojen järjestämiselle.

Toimiva palvelukokonaisuus saattaakin edellyttää kaikkien 8 §:ssä mainittujen palvelujen järjestämistä myös tilanteissa, joissa alueella olisi myös markkinaehtoista eläinlääkäripalvelua. Tällöin järjestäjä voisi perustella kaikkien 8 §:ssä mainittujen palvelujen järjestämisen muilla eläinlääkintähuoltolaissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamisen tarpeella.

Ei ole myöskään kohtuullista eikä käytännön toiminnan kannalta edes mahdollista, että välttämättömien peruspalvelujen järjestämiseen ja saatavuuteen vaikuttavien muusta laista johtuvien velvollisuuksien, kuten yhtiöittämisvelvollisuuden, olemassaolo voisi vaihdella nopeatahtisesti riippuen pelkästään yksityisten palveluntarjoajien markkinoille tulosta ja heidän palvelutarjontansa ja esim. aukioloaikojensa muutoksesta.

Tulkinnanvaraiset ja vaihtuvat vaatimukset ja ovat ongelmallisia oikeusvarmuuden, ennakoitavuuden ja palvelujen käytännön järjestämisen näkökulmasta.

Järjestäjillä on aina viimekätinen järjestämismvastuu kaikkien 8 §:n mukaisten palvelujen osalta, joten sillä on velvollisuus reagoida toimialueella ilmenevään markkinapuutteeseen kuten yksityisen palvelutoiminnan poistumiseen markkinoilta.

Julkisten peruspalvelujen turvaamista varmistaa se, että järjestäjä ei olisi pakotettu tekemään rajuja muutoksia kuten toimintojen olennaista alasajoa reagoidakseen yksityisen palvelutarjonnan äkillisiin muutoksiin, jotka eivät välttämättä edes ole pysyviä.

Kunnan olisi seurattava alueen yksityisten tarjontaa ja arvioitava, miten sen olennaiset muutokset mahdollisesti vaikuttavat järjestämismvastuuseen tai järjestettävien palvelujen mitoitukseen.

Pykälässä ei kuitenkaan olisi säännöksiä siitä, millä aikavälillä järjestäjien tulisi tehdä järjestämismvastuunsa laajuutta koskevat uudelleenarvioinnit. Käytännössä uudelleenarviointi ja muutostarpeisiin vastaaminen ovat sidoksissa kunnallisen päätöksenteon ja talousarvion frekvenssiin sekä muun muassa viroissa toimivaan henkilöstöön liittyviin menettelyihin.

Kuntien toiminnan aikajännettä arvioitaessa onkin otettava huomioon myös kohtuullisuusnäkökohdat, vaikka tärkeää on myös pyrkiä varautumaan tuleviin ongelmiin siten, että palvelujen alueelliseen saatavuuteen syntyvät puutteet saadaan estettyä.

Kohtuullisuusnäkökohdat voivat edellyttää, että markkinatilanteen uuden kokonaisarvioinnin ja siitä johtuvan muutoksiin vastaamisen aikavälinä on vähintään taloussuunnitelmakausi eli 3 vuotta. Tämä tarkasteluväli on yhtenevä muun muassa sen kanssa, mitä julkisista hankinnoista annetun lain 15 §:n 3 momentissa säädetään avoimuusilmoitukseen liittyvän markkinakartoituksen aikajänteestä.

Yksityisen palvelutarjonnan ja markkinapuutteen arviointiin liittyvät kilpailulainsäädännön tulkinnat lähtevät siitä, että aluemäärittelyissä ratkaisevia eivät ole hallinnolliset rajat kuten kuntien tai yhteistoiminta-alueiden rajat, vaan on mahdollista, että saman hallinnollisen alueen sisälläkin on palvelutarpeen näkökulmasta keskenään erilaisia alueita.

Palvelutarpeen osalta arvioinnissa on keskeistä, että eläinten omistajilla on mahdollisuus saada palvelut lain vaatimalla tavalla eli kohtuullisen etäisyyden päästä ja kohtuullisessa ajassa. Näiden kohtuullisuusvaatimusten tulkintaa on ohjattu eläinlääkäripalveluja koskevaan valtakunnalliseen suunnitelmaan sisällytettävien yleisten tavoitteiden kautta.

Palvelujen tarpeen arviointia varten on jatkossakin tarkoitus luoda valtakunnallisen tason ohjeistusta, jonka avulla pyritään turvaamaan arviointiin riittävästi yhdenmukaisuutta kuitenkin rajoittamatta liikaa paikalliset olosuhteiden huomioon ottamiseen liittyvää kunnallisten viranomaisten harkintavaltaa.

Pykälän 4 momentiksi siirtyisi nykyinen 10 §:n 6 momentti, jonka mukaan järjestämistä vastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Ehdotetun 3 momentin kriteereihin sisältyy jo se lähtökohta, että silloin kun 8 §:n mukaisia kiireettömiä palveluja tuotetaan seura- ja harrastuseläimille alueella, jolla on myös yksityistä tarjontaa, palveluja tuotetaan vain se määrä, jota muiden järjestäjälle säädettyjen tehtävien tarkoituksenmukainen hoito edellyttää.

Tähän vaikuttaa käytännössä erityisesti se, kuinka suuri eläinlääkäriresurssi tarvitaan, jotta päivystysjärjestelmä saadaan toimivaksi. Kunnallisten palvelujen tarkoituksenmukaista mitoitusta olisi kuitenkin arvioitava myös tuotantoeläinten kiireettömien palvelujen osalta, sillä osalla alueista on myös näitä eläimiä koskevaa yksityistä tarjontaa.

Eläinlääkintähuoltolaki 17 § Muiden kuin järjestämistä vastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestäminen

Järjestäjän tuottamiin 9 §:ssä tarkoitettuja palveluja täydentäviin eläinlääkäripalveluihin ei sovelleta, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettava toiminta osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi.

Poikkeuksen soveltaminen edellyttää kuitenkin, että yhtiöittävä tapahtuva toiminta on sisältönsä ja mitoituksensa puolesta oikeasuhtaista ottaen huomioon järjestäjän tämän lain mukaiset tehtävät sekä yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Hallituksen esitys, pykäläkohtaiset perustelut, 17§ Muiden kuin järjestämistä vastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestäminen

Kunnallisen eläinlääkintähuollon **asiakkaiden näkökulmasta on etu, jos kunnat voivat tarjota myös tiettyjä tarpeelliseksi katsottavia järjestämistä vastuuseen kuulumattomia palveluja.**

Ehdotettu säännös selkeyttäisi oikeustilaa ja lisäisi kunnalliseen järjestelmään sellaista joustavuutta, jonka avulla voitaisiin esimerkiksi tietyissä tilanteissa välttää sairaiden eläinten siirrot muualle jatkohoitoon.

Esitykseen sisältyvät ehdotukset kuntien järjestämisvastuuta koskevien kriteerien uudelleen muotoilusta voivat rajata kuntien lakisääteistä roolia osalla alueista sekä kasvattaa markkinaperusteisen hinnoittelun piiriin kuuluvien palvelujen osuutta kuntien järjestämistä eläinlääkäripalveluista.

Tämä muutos lisää yhtiöittämisvelvollisuuteen liittyviä epävarmuuksia ja ongelmia ja sitä kautta tarvetta poikkeukselle. Yhtiöittämispoikkeus olisi myös omiaan vähentämään kuntien motivaatiota ylitulkita järjestämisvastuunsa laajuutta säädettyjen kriteereiden valossa, sillä ehdotus tarjoaisi niille mahdollisuuksia tarjota 8 §:ssä tarkoitettuja peruspalveluja lemmikkieläimille markkinahinnalla ilman yhtiöittämiseen liittyvien esteitä ja haasteita. Tätä kautta poikkeuksella olisi myös kilpailuneutraliteetin näkökulmasta positiivisia vaikutuksia.

Poikkeus ei olisi kuitenkaan rajaton, vaan siihen liittyisi vaatimus palvelutuotannon oikeasuhtaisuudesta. **Tarkoitus ei ole, että kunnat järjestäisivät varsinkaan erikoistasoisia eläinlääkäripalveluja suurella volyymilla tai lähtevät laajentamaan toimintaansa, vaan tällaisilla palveluilla on katsottu olevan kunnallisessa toiminnassa korkeintaan rajattu, täydentävä rooli.**

Ehdotetun momentin mukaan yhtiöittämättä kilpailutilanteessa tarjottavien palvelujen tuotannon tulisi sisältönsä ja mitoituksensa osalta olla oikeasuhtaista ottaen huomioon julkisen eläinlääkintähuollon perustehtävä sekä yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien asema.

Kunnallisen eläinlääkintähuollon tehtävänä on turvata asukkaiden tarpeita vastaavat toimivat eläinlääkäripalvelut, ei kilpailla yksityisen palveluntuotannon kanssa. Lähtökohtana tulisi olla, että eläinten omistajat hankkivat erikoistasoisen hoidon yksityisiltä eläinlääkäripalvelun tuottajilta.

Mikäli yhtiöittämispoikkeukseen liittyvä vaatimus oikeasuhtaisuudesta ei täytyisi, Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi kilpailulain 30 a §:n edellytysten täyttyessä velvoittaa yhtiöittämään toiminnan.

Jos pykälässä tarkoitettuja palveluja järjestettäisiin muutoin kuin kilpailutilanteessa markkinoilla, kuntalaissa säädetty yhtiöittämisvelvollisuus ei sovellu. Kyse voisi olla lähinnä sellaisista syrjäisistä alueista, **joilla ei ole erikoistasoisten eläinlääkäripalvelujen yksityistä tarjontaa ja joille tällaisen tarjonnan syntyminen ei kunnan liiketoiminnasta riippumatta ole todennäköistä.**

Hallituksen esitys, kohta 4.2.2. Kuntiin kohdistuvat vaikutukset

Lisääntyvä joustavuus voisi olla tarpeen kunnaneläinlääkäreiden rekrytoinnissa varsinkin nykyinen eläinlääkäripula huomioon ottaen, sillä **työn mielekkyyteen**

ja kiinnostavuuteen voi vaikuttaa se, ettei uudistuva lainsäädäntö rajaa mahdollisuutta tehdä esimerkiksi hätäleikkauksia eläimen hengen pelastamiseksi.

Hallituksen esitys, kohta 4.2.4. Yhteiskunnalliset vaikutukset

Lakiin ehdotetuilla kunnallisen palvelukokonaisuuden joustavuutta lisäävillä elementeillä kuten poikkeuksella markkinaperusteisesti hinnoiteltavia palveluja koskevasta yhtiöittämisvelvollisuudesta olisi asiakasnäkökulmasta myönteisiä vaikutuksia.

Lisääntyvä joustavuus mahdollistaisi sen, että **kunta voisi rajatusti täydentää järjestämisvastuun piiriin kuuluvia palveluja muilla tarpeelliseksi katsottavilla täydentävillä palveluilla** ilman samoja epävarmuuksia, joita liittyy kuntalain mukaisten yhtiöittämispoikkeusten tulkintaan. **Täydentävillä palveluilla (esim. kuvantamistutkimukset, tietyt leikkaukset)** olisi mahdollisuus joissakin tilanteissa estää eläinten kuljetus jatkohoitoon pitkienkin etäisyyksien päähän.

Hallituksen esitys, kohta 4.2.5. Yritysvaikutukset

Ehdotettu markkinaperusteisesti hinnoiteltavia täydentäviä palveluja koskeva yhtiöittämispoikkeus merkitsisi, että **kunnat voisivat täydentää tarjoamiaan peruspalveluja joillakin laajemmilla hoitovaihtoehtoilla, kuten paremmilla diagnostisilla menetelmillä ja tietyillä leikkauksilla.**

Kyse olisi tiettyjen lisäpalvelujen tarjoamisesta niille kunnan asukkaille, jotka muutenkin käyttävät kunnan palveluja, ei uusien asiakasryhmien tavoittelemisesta kunnallisen liiketoiminnan piiriin.

Yhtiöittämispoikkeus olisi jonkin verran laajempi kuin kuntalain nykyinen yhtiöittämispoikkeus, mutta siihen liittyy vaatimus oikeasuhtaisuudesta, mikä merkitsisi, että kuntien täydentävien palvelujen tarjoamiseen voitaisiin puuttua, jos sen katsottaisiin olevan ylimitoitettua ottaen huomioon kunnallisen eläinlääkintähuollon lakisääteinen toiminta sekä yksityisten palveluntuottajien alueella tarjoamat palvelut. Yhtiöittämispoikkeuksen rajausten katsotaan estävän sen, että kunnat lähtisivät kuntarakenteessa toimien laajemmin tarjoamaan esimerkiksi vaativia, erikoistasoisia eläinlääkäripalveluja.